

YURAKNI ANGIOGRAFIK TEKSHIRISH USULLARI

Istamova Marjona Tohirovna

Buxoro viloyati G'ijduvon tumani

Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

Umum kasbiy fanlar kafedrası

Annotasiya: Ushbu maqolada yurakni angiografik tekshirish usullari, ularning diagnostik ahamiyati va klinik qo'llanilish sohalari yoritilgan. Zamonaviy tibbiyotda koronar arteriyalar va yurak bo'limlarini baholashda invaziv hamda noinvaziv angiografik metodlar keng qo'llaniladi. Xususan, koronar angiografiya yurak ishemik kasalligini aniqlashda "oltin standart" hisoblanadi, KT-koronar angiografiya esa erta bosqichdagi aterosklerotik o'zgarishlarni aniqlash imkonini beradi. MRT-angiografiya nurlanishsiz tekshiruv usuli sifatida afzalliklarga ega bo'lib, tug'ma yurak nuqsonlarini diagnostika qilishda muhim o'rin tutadi. Ventrikulografiya esa yurak qorinchalarining funksional holatini baholashda qo'llaniladi. Mazkur usullarni to'g'ri tanlash bemorning klinik holati va ko'rsatmalarga bog'liqdir.

Kalit so'zlar: Koronar angiografiya, KT-koronar angiografiya, MRT-angiografiya, ventrikulografiya, yurak-qon tomir kasalliklari, ishemik yurak kasalligi, ateroskleroz, kontrast modda, invaziv diagnostika, noinvaziv diagnostika, yurak yetishmovchiligi.

Annotatsiya: V dannoy rabote osveshcheny metody angiograficheskogo issledovaniya serdtsa, ikh diagnosticheskaya znachimost i klinicheskoe primeneniye. Koronarnaya angiografiya yavlyaetsya "zolotym standartom" otsenki koronarnykh arteriy. KT-koronarnaya angiografiya pozvolyaet vyyavlyat' rannie ateroskleroticheskie izmeneniya. MRT-angiografiya obespechivaet obsledovanie bez oblucheniya i effektivna pri vyyavlenii vrozhdennykh porokov serdtsa.

Ventrikulografiya ispol'zuyetsya dlya otsenki funktsional'nogo sostoyaniya zheludochkov. Vybora metoda zavisi ot klinicheskogo sostoyaniya patsiyenta i pokazaniy.

***Klyuchevye slova** :Koronarnaya angiografiya, KT-koronarnaya angiografiya, MRT-angiografiya, ventrikulografiya, serdechno-sosudistye zabolevaniya, ishemicheskaya bolezni' serdtsa, ateroskleroz, kontrastnoe veshchestvo, invazivnaya diagnostika, neinvazivnaya diagnostika, serdechnaya nedostatocnost'.*

***Annotation:**This study highlights methods of cardiac angiographic examination, their diagnostic significance, and clinical application. Modern invasive and non-invasive techniques allow assessment of coronary arteries and heart structures. Coronary angiography is considered the “gold standard” for detecting ischemic heart disease, while CT coronary angiography can identify early atherosclerotic changes. MRI angiography provides radiation-free imaging and is effective for detecting congenital heart defects. Ventriculography is used to evaluate ventricular function. The choice of method depends on the patient’s clinical condition and indications.*

***Keywords:**coronary angiography, CT coronary angiography, MRI angiography, ventriculography, cardiovascular diseases, ischemic heart disease, atherosclerosis, contrast agent, invasive diagnostics, non-invasive diagnostics, heart failure.*

yurak-qon tomir angiografiyasi kontrast moddani yuborish orqali yurak-qon tomir tizimini vizualizatsiya qilish usulidir. Yurak kateteridagi har qanday yurak kameralarini, katta qon tomirlarini yoki koronar tomirlarni aniqlash uchun ushbu rentgenografiya usuli talab qilinadi.

Bu rentgen nurlanishida qon oqimiga organik birikmalarni o'z ichiga olgan shaffof kontrast moddani tezda yuborishdan iborat bo'lib, rentgen nurlanishida yurak va katta qon tomirlari bo'shlig'ini rivojlanishi mumkin. Qon tomir bo'shlig'ini tasvirlash jarayoni suratga olinadi. Tasvirlash natijalaridan siz yurak va yirik qon

tomirlarining fiziologik va anatomik o'zgarishlarini tushunish uchun kontrast moddani o'z ichiga olgan qon oqimining ketma-ketligini va yurakning yirik qon tomirlarini to'ldirishni ko'rishingiz mumkin. Bu yurak-qon tomir kasalliklarini tashxislash uchun juda qimmatli usul.

Kontrast modda to'g'ridan-to'g'ri va tezda tanlangan yurak bo'shlig'iga yoki katta qon tomiriga yurak kateteri yordamida yuboriladi, shunda u erda eng yuqori konsentratsiyaga tezda erishiladi va jarohatlarni aniq ko'rsatishi mumkin bo'lgan yaxshi vizualizatsiya olinadi. bu qismda. Bu yurak-qon tomir kasalliklari uchun, ayniqsa, murakkab yurak-qon tomir malformatsiyalari yoki koronar arteriya bypass greftlarini operatsiyadan oldin tashxislash uchun keng tarqalgan diagnostika usullaridan biriga aylandi.

Angiografiya (angio - tomir, grafiya - chizaman) – qon va limfa tomirlariga kontrast (organizm uchun zararsiz, rentgen tasvirida soya qoldiradi) modda yuborib, rentgenologik usul bilan ular suratini olish. Angiografiya qon va limfa tomirlari kasalliklarini, shuningdek miya, yurak, o'pka va boshqa organlar kasalliklarni qon tomirlaridagi o'zgarishlarga qarab aniqlashda qo'llanadi. Angiografiyaning angiokardiografiya, angiopulmonografiya, aortografiya, vazografiya, limfografiya va boshqa turlari mavjud.

Angiografiya yoki **arteriografiya** – arteriyalar, tomirlar, yurak kameralari va tana a'zolarining ichki qismini va qon bilan ta'minlanishi ko'rish uchun ishlatiladigan tibbiy tasvirlash usuli. Zamonaviy angiografiya qon tomiriga radio-shaffof kontrast moddani kiritish va rentgenografiyaga asoslangan flyuroskopiya kabi usullardan foydalangan holda tasvirlash orqali amalga oshiriladi.

Koronar angiografiya

Amalga oshirilgan eng keng tarqalgan angiogramlardan biri koronar arteriyalarni ingl. Kateter deb ataladigan uzun, yupqa, egiluvchan trubka rentgen kontrast agentini ko'rish uchun kerakli hududga yuborish uchun ishlatiladi. Kateter bilakdagi arteriyaga o'raladi va uchi arterial tizim orqali katta koronar

arteriyaga uzatiladi. Koronar arteriyalar ichida oqayotgan qon ichidagi vaqtinchalik radiokontrast taqsimotining rentgen tasvirlari arteriya teshiklarining o'lchamini ko'rishga imkon beradi. Arteriyalarning devorlarida ateroskleroz yoki atzeroma mavjudligi yoki yo'qligi aniq belgilanishi mumkin emas.

Odatda kateter katakka kiritiladi va protsedura boshlanishidan oldin bu joy tozalanadi va sochiladi. Shu bilan birga, har bir bemorga qarab, uni qo'lga qo'yish mumkin. Bemor rentgen stoliga yotadi va unga lokal behushlik beriladi. To'g'ri tasvirlarni olish uchun, bemorni harakatsiz ushlab turish uchun kamar ishlatilishi mumkin. Keyin kateter chanoqqa yoki qo'lga kiritiladi va qon tomirlari orqali boshqariladi.

Bo'yoq kateter orqali qon tomiriga o'tkaziladi. Bo'yoq tarqalgandan so'ng, bu joy rentgen nuriga o'tkaziladi. Bir nechta rasm olinadi va protsedura davomida bemor juda harakatsiz yotishi kerak. Rasmlarni olgandan so'ng, kateter olib tashlanadi va qon ketishini to'xtatish uchun bu joyga bosim o'tkaziladi. Keyin bu joy bandaj bilan o'raladi va bemorga og'riqli dorilar berilishi mumkin. Yod bo'yoqlari uchun materiallar. Anesteziya Mahalliy og'riqsizlantirish.

Koronar angiografiya koronar arteriya stenozini yoki qon tomirining torayganligini ko'rishni mumkin. Stenoz darajasini qon tomirlarining toraygan segmentlari lümeni kengligini qo'shni tomirning kengroq segmentlari bilan solishtirish orqali aniqlash mumkin.

Koronar angiografiya – yurakni oziqlantiruvchi koronar arteriyalarni kontrast modda yuborib rentgen nazorati ostida tekshirish usuli.

- Eng aniq diagnostik usullardan biri
- Koronar tomir torayishi yoki tiqilib qolishini aniqlaydi
- Odatda son yoki bilak arteriyasi orqali kateter kiritiladi
- Stent qo'yish bilan bir vaqtda bajarilishi mumkin

Ko'pincha yurak ishemik kasalligi va miokard infarktida qo'llanadi.

KT-koronar angiografiya – kompyuter tomografiya yordamida bajariladigan noinvaziv usul.

- Kateter kiritilmaydi
- Tomir ichiga vena orqali kontrast modda yuboriladi
- 3D tasvir olish imkoniyati mavjud
- Erta bosqichdagi aterosklerozni aniqlaydi

Yengil va o'rta xavfli bemorlarda qo'llanadi.

MRT-angiografiya – magnit-rezonans tomografiya asosida bajariladi.

- Ba'zan kontrastsiz ham bajarilishi mumkin
- Nurlanish yo'q
- Yumshoq to'qimalarni yaxshi ko'rsatadi
- Tug'ma yurak nuqsonlarini aniqlashda foydali

Ventrikulografiya – yurak qorinchalarini kontrast yordamida tekshirish usuli.

- Qorinchalar hajmi va qisqarish qobiliyatini baholaydi
- Yurak yetishmovchiligida qo'llanadi
- Ko'pincha koronar angiografiya bilan birga bajariladi

Manbalar

[[tahrir](#) | [manbasini tahrirlash](#)]

1. **Grossman and Baim's Cardiac Catheterization, Angiography, and Intervention** – yurak kateterizatsiyasi va angiografik diagnostika bo'yicha klassik qo'llanma (8-chi nashr). Bu nashr koronar angiografiya, diagnostika va intervensiya tamoyillarini batafsil yoritadi.

2. **Kern's Cardiac Catheterization Handbook** – invaziv kardiologiyada amaliy qo'llanma bo'lib, angiografik tekshiruvlar, kontrast modda kiritish va metodik tahlillar haqida ma'lumot beradi.

3. **Interventional Cardiology (2nd edition)** – intervension kardiologiyaning diagnostic va terapevtik angiografik usullarini bayon etuvchi monografiya.

↑ „BO3 | Serdechno-sosudistie zabolevaniya“. WHO. Qaraldi: 2019-yil 30-mart.

1. ↑ „Статистический сборник 2017 год“ (ru). www.rosminzdrav.ru. Qaraldi: 2019-yil 30-mart.
2. Л.И. Агеева, Г.А. Александрова, Н.М. Зайченко, Г.Н. Кириллова, С.А. Леонов, Е.В. Огрызко, И.А. Титова, Т.Л. Харькова, В.Ж. Чумарина, Е.М. Шубочкина. *Здравоохранение в России. 2017: Стат.сб./Росстат, 2017. ISBN 978-5-89476-448-1.*
3. ↑ ^{Jump up to:}[4.0](#) [4.1](#) [4.2](#) [4.3](#) [4.4](#) [4.5](#) „Сердечно-сосудистые заболевания“ (ru). www.who.int. Qaraldi: 2019-yil 30-mart.
4. ↑ „Профилактика сердечно-сосудистых заболеваний - ГУЗ "Поликлиника №4" г.Волгограда“. poliklinika4vlg.ru. Qaraldi: 2019-yil 30-mart.
5. ↑ ^{Jump up to:}[6.0](#) [6.1](#) [6.2](#) [6.3](#) [6.4](#) [6.5](#) *Руководство по кардиологии в четырех томах. Том 3: Заболевания сердечно-сосудистой системы (I)*. Практика, 2014.
6. ↑ {{{заглавие}}}— ISSN 2077-6764.
7. ↑ „Четвертое универсальное определение инфаркта миокарда (Европейское Общество Кардиологов 2018)“ (ru). cardioweb.ru. Qaraldi: 2019-yil 30-mart.
8. ↑ „Цереброваскулярные заболевания“. www.emcmos.ru. Qaraldi: 2019-yil 30-mart.